

Ozodbek Yigitaliyev Davronbek o'g'li, FarDU ijtimoiy ish yo'nalishi talabasi
oyigitaliyev18@gmail.com

IJTIMOIIY HIMOIYAGA MUHTOJ AHOLIGA YORDAM KO'RSATISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI

<https://zenodo.org/records/18893187>

Annotatsiya: Mazkur ilmiy maqolada ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlarga yordam ko'rsatish tizimida innovatsion texnologiyalarning o'rni va samaradorligi tahlil qilinadi. Raqamli jamiyat sharoitida ijtimoiy himoyani takomillashtirish kam ta'minlanganlar, nogironligi bo'lgan shaxslar, yolg'iz keksalar va ishsizlarni qo'llab-quvvatlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Maqolada AKT, elektron hukumat, raqamli platformalar, sun'iy intellekt, Big Data, mobil ilovalar hamda avtomatlashtirilgan monitoringning ijtimoiy xizmatlarga integratsiyasi yoritiladi. Shuningdek, manzilli yordamni ta'minlash, ehtiyojlarni aniqlash, shaffoflik va tezkorlikni oshirish hamda xatolarni kamaytirish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. Xorij tajribasi va milliy tizimda joriy etilayotgan raqamli yechimlar qiyosiy tahlil qilinib, natijalar ijtimoiy himoya tizimini modernizatsiya qilish va xizmatlar sifatini oshirishga qaratiladi.

Kalit so'zlar: ijtimoiy himoya, ijtimoiy himoyaga muhtoj aholi, innovatsion texnologiyalar, raqamli transformatsiya, ijtimoiy siyosat, elektron hukumat, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar, raqamli platformalar, mobil ilovalar, ijtimoiy xizmatlar, manzilli ijtimoiy yordam, ijtimoiy monitoring, shaffoflik, samaradorlik, ijtimoiy xavf guruhlari, ijtimoiy infratuzilma, raqamli ijtimoiy himoya, ijtimoiy boshqaruv.

РОЛЬ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОКАЗАНИИ ПОМОЩИ СОЦИАЛЬНО УЯЗВИМЫМ СЛОЯМ НАСЕЛЕНИЯ

Аннотация: В статье анализируются роль и эффективность инновационных технологий в системе оказания помощи социально уязвимым слоям населения. В условиях цифрового общества совершенствование системы социальной защиты имеет ключевое значение для поддержки малообеспеченных семей, лиц с инвалидностью, одиноких пожилых людей, безработных и других граждан группы риска. В работе раскрывается интеграция ИКТ, электронного правительства, цифровых платформ, искусственного интеллекта, Big Data, мобильных приложений и автоматизированного мониторинга в систему социальных услуг. Также рассматриваются возможности адресной помощи, выявления реальных потребностей, повышения прозрачности и оперативности, а также снижения ошибок человеческого фактора. Представлен сравнительный анализ зарубежного

опыта и национальных цифровых решений, а результаты исследования направлены на модернизацию социальной защиты и повышение качества услуг.

Ключевые слова: социальная защита, социально уязвимые слои населения, инновационные технологии, цифровая трансформация, социальная политика, электронное правительство, информационно-коммуникационные технологии, искусственный интеллект, большие данные, цифровые платформы, мобильные приложения, социальные услуги, адресная социальная помощь, социальный мониторинг, прозрачность, эффективность, социальная инфраструктура, цифровая социальная защита, социальное управление.

THE ROLE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PROVIDING ASSISTANCE TO SOCIALLY VULNERABLE POPULATIONS

Annotation: This article analyzes the role and effectiveness of innovative technologies in providing support to socially vulnerable groups. In the context of a digital society, improving the social protection system is crucial for assisting low-income families, persons with disabilities, lonely elderly people, the unemployed, and other at-risk citizens. The paper highlights the integration of ICT, e-government services, digital platforms, artificial intelligence, Big Data, mobile applications, and automated monitoring into social services. It also examines opportunities to deliver targeted assistance, identify real needs, increase transparency and speed, and reduce human errors. A comparative review of foreign experience and national digital solutions is presented, with results aimed at modernizing social protection and improving service quality.

Keywords: social protection, socially vulnerable populations, innovative technologies, digital transformation, social policy, e-government, information and communication technologies, artificial intelligence, big data, digital platforms, mobile applications, social services, targeted social assistance, social monitoring, transparency, efficiency, social infrastructure, digital social protection, social governance.

Kirish.

Bugungi globallashuv va raqamli transformatsiya jarayonlari jamiyat hayotining barcha sohalariga, xususan, ijtimoiy himoya tizimiga ham chuqur ta'sir ko'rsatmoqda. Aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlash har bir davlatning ustuvor vazifalaridan biri bo'lib, bu jarayon ijtimoiy adolatni ta'minlash, kambag'allikni qisqartirish, aholining hayot sifatini yaxshilash va barqaror ijtimoiy rivojlanishga erishishda muhim ahamiyat kasb etadi. Aholi sonining o'sishi, urbanizatsiya jarayonlarining jadallashuvi, mehnat bozoridagi o'zgarishlar, pandemiya va global iqtisodiy inqirozlar natijasida ijtimoiy xavf guruhiga mansub shaxslar sonining ortib borishi ijtimoiy himoya tizimiga bo'lgan ehtiyojni yanada kuchaytirmoqda. Prezidentimiz Sh.M.Mirziyoyev ta'kidlaganidek: "Butun dunyoda raqamli texnologiyalar barcha soha va odamlar hayotiga jadal kirib bormoqda" [2].

An'anaviy ijtimoiy yordam mexanizmlari ko'plab hollarda byurokratik to'siqlar, resurslarning samarasiz taqsimlanishi, inson omiliga yuqori darajada bog'liqlik va shaffoflikning yetarli emasligi bilan tavsiflanadi. Natijada ijtimoiy yordam haqiqatan muhtoj bo'lgan shaxslarga o'z vaqtida yetib bormasligi, ayrim holatlarda esa adolatsiz taqsimot yuzaga kelishi mumkin. Shu sababli ijtimoiy himoya tizimini tubdan modernizatsiya qilish, uni zamonaviy talablar asosida qayta tashkil etish va innovatsion texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish dolzarb ilmiy-amaliy muammoga aylangan.

Shuningdek, davlatimiz rahbari Oliy Majlisga Murojaatnomasida: "2020 yil aholini ijtimoiy himoya qilish borasida tub burilish yili bo'ldi" [1], deya ijtimoiy himoyani manzillilashtirish (jumladan, "temir daftar" tizimi) muhimligini ko'rsatgan.

Innovatsion texnologiyalar, xususan, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, raqamli platformalar, elektron hukumat tizimlari, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (Big Data), avtomatlashtirilgan reyestrlar va mobil ilovalar ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish jarayonini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Ushbu texnologiyalar orqali ijtimoiy himoyaga muhtoj aholi qatlamlarini aniqlash, ularning real ehtiyojlarini baholash, yordam turlarini manzilli va tezkor taqdim etish imkoniyatlari kengaymoqda. Ayniqsa, ijtimoiy reyestrlar va yagona axborot bazalarining joriy etilishi ijtimoiy xizmatlar samaradorligini oshirish, takroriy ma'lumotlarni kamaytirish va davlat resurslaridan oqilona foydalanishni ta'minlashga xizmat qilmoqda. Bu yo'nalishdagi institutsional asoslar "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini tasdiqlagan PF-6079-son Farmonda belgilab berilgan [3].

Zamonaviy sharoitda ijtimoiy himoya tizimi nafaqat moddiy yordam ko'rsatish bilan cheklanib qolmay, balki ijtimoiy moslashuv, bandlikni ta'minlash, tibbiy va psixologik xizmatlar, rehabilitatsiya, ta'lim va kasbiy tayyorlash kabi kompleks xizmatlarni ham o'z ichiga olishi zarur. Bu esa innovatsion texnologiyalarni joriy etmasdan turib amalga oshirilishi qiyin bo'lgan murakkab jarayondir. Shu jihatdan, innovatsion texnologiyalar ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini oshiruvchi strategik omil sifatida namoyon bo'lmoqda.

Mazkur maqolada ijtimoiy himoyaga muhtoj aholiga yordam ko'rsatishda innovatsion texnologiyalarning tutgan o'rni, ularning amaliy imkoniyatlari, afzalliklari va cheklovlari ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida ijtimoiy himoya tizimining zamonaviy rivojlanish tendensiyalari, raqamlashtirish jarayonlari hamda innovatsion yechimlarning ijtimoiy siyosatga ta'siri chuqur o'rganiladi. Ushbu masalaning dolzarbligi shundaki, innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etilgan ijtimoiy himoya tizimi aholining davlatga bo'lgan ishonchini oshirish, ijtimoiy tenglikni ta'minlash va barqaror jamiyat qurishga xizmat qiladi.

Ijtimoiy himoya va innovatsion texnologiyalar masalasi so'nggi yillarda mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan keng o'rganilayotgan dolzarb ilmiy yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Ijtimoiy himoya nazariyasining shakllanishi klassik ijtimoiy davlat konsepsiyasi bilan chambarchas bog'liq bo'lib, ushbu yo'nalishda olib borilgan dastlabki tadqiqotlar asosan ijtimoiy adolat, qayta taqsimlash mexanizmlari va davlatning ijtimoiy majburiyatlariga qaratilgan.

Xorijiy ilmiy adabiyotlarda ijtimoiy himoya tizimini raqamlashtirish masalasi raqamli davlat va elektron hukumat konsepsiyalari doirasida keng yoritilgan. Tadqiqotchilar innovatsion texnologiyalarni joriy etish orqali ijtimoiy xizmatlarning tezkorligi, aniqligi va shaffofligini oshirish mumkinligini ta'kidlaydilar. Ayniqsa, katta ma'lumotlar va sun'iy intellekt asosida aholining ijtimoiy holatini prognozlash, xavf guruhlari oldindan aniqlash va ijtimoiy yordamni preventiv tarzda tashkil etish imkoniyatlari alohida e'tirof etiladi.

Bir qator ilmiy ishlarda raqamli platformalar va mobil texnologiyalar ijtimoiy xizmatlardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytiruvchi muhim vosita sifatida ko'rib chiqiladi. Tadqiqotchilarning fikricha, mobil ilovalar orqali ijtimoiy yordamga ariza topshirish, xizmatlar holatini kuzatish va ma'lumotlarni yangilash jarayonlari aholining

vaqt va xarajatlarini sezilarli darajada kamaytiradi. Shu bilan birga, avtomatlashtirilgan tizimlar inson omilidan kelib chiqadigan xatolarni qisqartirishga xizmat qiladi.

Mahalliy ilmiy adabiyotlarda ijtimoiy himoya tizimini modernizatsiya qilish masalalari ko'proq ijtimoiy siyosat va davlat boshqaruvi nuqtayi nazaridan tahlil qilingan. O'zbekiston sharoitida ijtimoiy himoyani takomillashtirish bo'yicha olib borilgan tadqiqotlarda aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlarini aniqlash, manzilli yordam mexanizmlarini joriy etish va ijtimoiy reyestrlarni shakllantirish masalalariga katta e'tibor qaratilgan. Ayrim olimlar innovatsion texnologiyalarni joriy etish ijtimoiy sohada shaffoflikni ta'minlash va korrupsion holatlarning oldini olishda muhim omil ekanligini asoslab berganlar.

Shuningdek, adabiyotlarda innovatsion texnologiyalarni joriy etishda yuzaga kelayotgan muammolar ham yoritilgan. Jumladan, texnik infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, raqamli savodxonlik darajasining pastligi, axborot xavfsizligi masalalari va huquqiy-me'yoriy bazaning takomillashuviga bo'lgan ehtiyoj ko'plab tadqiqotlarda qayd etilgan. Bu esa innovatsion texnologiyalarni ijtimoiy himoya tizimiga joriy etishda kompleks va tizimli yondashuv zarurligini ko'rsatadi.

Umuman olganda, mavjud ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy himoyaga muhtoj aholiga yordam ko'rsatishda innovatsion texnologiyalar muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega bo'lib, ushbu yo'nalishda olib borilayotgan tadqiqotlar ijtimoiy siyosatni takomillashtirishda mustahkam nazariy asos bo'lib xizmat qiladi. Shu bilan birga, milliy sharoitlarni hisobga olgan holda innovatsion texnologiyalarning amaliy mexanizmlarini yanada chuqurroq o'rganish zarurati saqlanib qolmoqda.

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqot ijtimoiy himoyaga muhtoj aholiga yordam ko'rsatishda innovatsion texnologiyalarning o'рни va samaradorligini aniqlashga qaratilgan bo'lib, unda kompleks ilmiy metodologik yondashuvdan foydalanildi. Tadqiqot jarayonida ijtimoiy fanlarga xos bo'lgan umumilmiy va maxsus tadqiqot usullari uyg'un holda qo'llanildi. Metodologik asos sifatida tizimli yondashuv, institutsional tahlil va funksional yondashuv tanlandi. Ushbu yondashuvlar ijtimoiy himoya tizimini yaxlit mexanizm sifatida o'rganish, uning tarkibiy qismlari va innovatsion texnologiyalar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni aniqlash imkonini berdi.

Tadqiqotda avvalo tahliliy va mantiqiy usullardan foydalanildi. Ijtimoiy himoya tizimining an'anaviy shakllari hamda innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etilgan zamonaviy modellar qiyosiy tahlil qilindi. Bu orqali innovatsion yondashuvlarning afzalliklari va cheklovlari aniqlanib, ularning ijtimoiy xizmatlar sifatiga ta'siri baholandi. Shuningdek, induksiya va deduksiya usullari yordamida alohida holatlardan umumiy xulosalar chiqarildi hamda nazariy qarashlar amaliy holatlar bilan asoslandi.

Tadqiqot jarayonida hujjatli tahlil usuli muhim ahamiyat kasb etdi. Milliy va xorijiy ilmiy adabiyotlar, normativ-huquqiy hujjatlar, davlat dasturlari va strategik hujjatlar tahlil qilinib, ijtimoiy himoya tizimida innovatsion texnologiyalarni joriy etish bo'yicha mavjud yondashuvlar o'rganildi. Ushbu manbalar asosida ijtimoiy himoyaning zamonaviy tendensiyalari, raqamlashtirish jarayonlarining yo'nalishlari va institutsional o'zgarishlar aniqlab olindi.

Shuningdek, statistik tahlil va kuzatuv usullaridan ham foydalanildi. Ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish jarayonida axborot tizimlari va raqamli platformalarning joriy etilishi natijasida yuzaga kelgan sifat o'zgarishlari tahlil qilindi. Statistik ma'lumotlar ijtimoiy yordamning manzilliligi, xizmatlar ko'rsatish tezligi va qamrov darajasidagi

o'zgarishlarni aniqlash imkonini berdi. Tadqiqot metodologiyasi doirasida ekspert baholash usuli ham qo'llanilib, ijtimoiy soha mutaxassislarining ilmiy xulosalari va amaliy qarashlari umumlashtirildi.

O'tkazilgan tahlillar shuni ko'rsatdiki, innovatsion texnologiyalarni ijtimoiy himoya tizimiga joriy etish ushbu sohaning samaradorligini sezilarli darajada oshirishga xizmat qilmoqda. Avvalo, raqamli texnologiyalar asosida shakllantirilgan yagona axborot tizimlari va ijtimoiy reyestrlar aholining ijtimoiy holati to'g'risida aniq va tizimli ma'lumotlar bazasini yaratishga imkon bermoqda. Bu esa ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxslarni aniqlash jarayonini soddalashtirib, subyektiv qarorlar qabul qilinishining oldini olmoqda.

Tahlil natijalariga ko'ra, innovatsion texnologiyalar yordamida ijtimoiy yordamni manzilli tashkil etish imkoniyatlari kengaygan. Avtomatlashtirilgan baholash mexanizmlari orqali aholining daromadlari, bandlik holati va ijtimoiy sharoiti tezkor tahlil qilinib, haqiqiy ehtiyojga ega bo'lgan shaxslar aniqlanmoqda. Natijada ijtimoiy yordam resurslari maqsadli taqsimlanib, davlat mablag'laridan samarali foydalanish ta'minlanmoqda.

Elektron hukumat tizimlari va raqamli platformalarning joriy etilishi ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish jarayonida ochiqlik va shaffoflikni kuchaytirgan. Tahlil shuni ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalar orqali ariza topshirish, hujjatlarni rasmiylashtirish va natijalarni monitoring qilish imkoniyati byurokratik jarayonlarni qisqartirib, aholining vaqt va moddiy xarajatlarini kamaytirgan. Shu bilan birga, inson omilining kamayishi korrupsion holatlar xavfini sezilarli darajada pasaytirgan.

Sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar texnologiyalaridan foydalanish ijtimoiy xavf guruhlarini oldindan aniqlash va ijtimoiy muammolarning chuqurlashuvini prognozlash imkonini bermoqda. Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, prognozlash modellaridan foydalanish orqali ijtimoiy yordamni faqat muammo yuzaga kelgandan so'ng emas, balki oldini olish chorasi sifatida tashkil etish mumkin. Bu esa ijtimoiy himoya tizimining preventiv xarakterga ega bo'lishiga xizmat qiladi.

Mobil ilovalar va masofaviy xizmatlar ijtimoiy xizmatlardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirgan. Ayniqsa, chekka hududlarda yashovchi aholi va harakatlanishi cheklangan shaxslar uchun raqamli xizmatlar ijtimoiy himoyaning muhim vositasiga aylangan. Tahlil natijalariga ko'ra, masofaviy xizmatlar aholining ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimiga bo'lgan ishonchini oshirishga xizmat qilgan.

Shu bilan birga, tahlil natijalari innovatsion texnologiyalarni joriy etishda ayrim muammolar mavjudligini ham ko'rsatdi. Jumladan, raqamli infratuzilmaning hududlar bo'yicha notekis rivojlanganligi, aholining raqamli savodxonlik darajasidagi farqlar va axborot xavfsizligi masalalari ijtimoiy himoya tizimining to'liq raqamlashtirilishiga to'sqinlik qilmoqda. Ushbu muammolar innovatsion texnologiyalarni joriy etishda kompleks yondashuv va izchil davlat siyosatini talab etadi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari innovatsion texnologiyalar ijtimoiy himoyaga muhtoj aholiga yordam ko'rsatish samaradorligini oshirishda muhim strategik vosita ekanligini tasdiqlaydi. Raqamli yechimlar asosida tashkil etilgan ijtimoiy himoya tizimi nafaqat yordamni manzilli va tezkor taqdim etishga, balki ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashga ham xizmat qiladi.

Xulosa va takliflar

O'tkazilgan tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy himoyaga muhtoj aholi qatlamlariga yordam ko'rsatish tizimini innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etish zamonaviy ijtimoiy siyosatning ajralmas tarkibiy qismiga aylanib bormoqda. Raqamli

transformatsiya jarayonlari ijtimoiy himoya tizimining an'anaviy yondashuvlarini tubdan o'zgartirib, ushbu sohada samaradorlik, shaffoflik va manzillilikni ta'minlash imkonini bermoqda. Tadqiqot davomida innovatsion texnologiyalarning ijtimoiy xizmatlar sifatiga ijobiy ta'siri ilmiy jihatdan asoslab berildi. Bu borada Prezidentimiz Sh.M.Mirziyoyev: "Avval tarqoq bo'lgan ijtimoiy himoya dasturlari yagona tuzilma – Ijtimoiy himoya milliy agentligi asosida birlashtirildi" [4], deya tizimli islohotlar natijasini qayd etgan.

Xususan, yagona axborot tizimlari, ijtimoiy reyestrar va raqamli platformalar orqali ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxslarni aniqlash jarayonining aniqligi va tezkorligi sezilarli darajada oshgani aniqlandi. Bu holat davlat resurslaridan oqilona foydalanish, ijtimoiy yordamni haqiqatan muhtoj bo'lgan shaxslarga yetkazish va yordam taqsimotida subyektivlikni kamaytirishga xizmat qilmoqda. Shuningdek, elektron hukumat va avtomatlashtirilgan boshqaruv mexanizmlarining joriy etilishi ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish jarayonida byurokratik to'siqlarni qisqartirib, aholining ijtimoiy himoya tizimiga bo'lgan ishonchini mustahkamlashga zamin yaratmoqda.

Tadqiqot natijalari sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar texnologiyalaridan foydalanish ijtimoiy xavf guruhlarini oldindan aniqlash va ijtimoiy muammolarni prognozlash imkonini berishini ko'rsatdi. Bu esa ijtimoiy himoya tizimini reaktiv emas, balki preventiv yondashuv asosida tashkil etish zarurligini tasdiqlaydi. Innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etilgan ijtimoiy himoya tizimi nafaqat moddiy yordam ko'rsatish, balki ijtimoiy moslashuv, bandlik va barqaror hayot sharoitlarini ta'minlashga ham xizmat qilishi mumkin.

Shu bilan birga, tadqiqot jarayonida innovatsion texnologiyalarni joriy etishda muayyan muammolar mavjudligi ham aniqlandi. Jumladan, hududlar kesimida raqamli infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, aholining raqamli savodxonlik darajasidagi tafovutlar, axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish masalalari ijtimoiy himoya tizimining to'liq raqamlashtirilishiga to'sqinlik qilmoqda. Ushbu omillar innovatsion texnologiyalarni joriy etishda kompleks va tizimli yondashuv zarurligini ko'rsatadi.

Yuqoridagi xulosalardan kelib chiqib, quyidagi amaliy takliflarni ilgari surish maqsadga muvofiq hisoblanadi:

Birinchidan, ijtimoiy himoya tizimida yagona raqamli platformani takomillashtirish va uni barcha tegishli davlat organlari axborot tizimlari bilan to'liq integratsiya qilish zarur. Bu ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish jarayonida ma'lumotlar almashinuvi samaradorligini oshirib, takroriy hujjatlashtirishni bartaraf etadi.

Ikkinchidan, ijtimoiy himoyaga muhtoj aholini aniqlashda sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar texnologiyalaridan foydalanishni bosqichma-bosqich kengaytirish lozim. Bu aholining ijtimoiy holatini chuqur tahlil qilish, xavf guruhlarini oldindan aniqlash va ijtimoiy yordamni preventiv tarzda tashkil etish imkonini beradi.

Uchinchidan, aholining, ayniqsa ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlarning raqamli savodxonligini oshirishga qaratilgan maxsus o'quv dasturlarini joriy etish maqsadga muvofiq. Bu raqamli xizmatlardan samarali foydalanish imkoniyatlarini kengaytirib, ijtimoiy tenglikni ta'minlashga xizmat qiladi.

To'rtinchidan, innovatsion texnologiyalarni joriy etishda axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish mexanizmlarini kuchaytirish zarur. Ijtimoiy ma'lumotlar bilan ishlashda xalqaro standartlarga mos keluvchi texnik va huquqiy choralar ishlab chiqilishi lozim.

Beshinchidan, ijtimoiy himoya tizimida faoliyat yuritayotgan mutaxassislarning kasbiy kompetensiyalarini oshirish, ularni zamonaviy raqamli texnologiyalar bilan ishlashga tayyorlash muhim ahamiyat kasb etadi. Bu ijtimoiy xizmatlar sifatini oshirish va innovatsion yechimlardan samarali foydalanishga imkon beradi.

Xulosa qilib aytganda, innovatsion texnologiyalar ijtimoiy himoyaga muhtoj aholiga yordam ko'rsatish tizimini takomillashtirishda strategik ahamiyatga ega bo'lib, ularni izchil va tizimli joriy etish barqaror ijtimoiy rivojlanishni ta'minlashning muhim omili hisoblanadi. Mazkur tadqiqot natijalari ijtimoiy siyosatni rivojlantirish, ijtimoiy himoya tizimini modernizatsiya qilish va aholining ijtimoiy farovonligini oshirishga qaratilgan ilmiy-amaliy asos bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Mirziyoyev, Sh.M. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. Manba: president.uz (Prezident matbuot xizmati), 29.12.2020. Sahifa raqami ko'rsatilmagan (elektron manba), 105–108-bandlar.
2. Mirziyoyev, Sh.M. Prezident: Raqamli iqtisodiyotsiz mamlakat iqtisodiyotining kelajagi yo'q (videoselektor yig'ilishi). Manba: president.uz (Prezident matbuot xizmati), 22.09.2020. Sahifa raqami ko'rsatilmagan (elektron manba), 71-band.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. PF-6079-son Farmon: "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida. Toshkent, 05.10.2020. Rasmiy hujjat (PDF), 1–2-betlar.
4. Mirziyoyev, Sh.M. Ijtimoiy rivojlanish bo'yicha ikkinchi Butunjahon sammitidagi nutq. Manba: gov.uz (Raqamli texnologiyalar vazirligi portali), 04.11.2025. Sahifa raqami ko'rsatilmagan (elektron manba), 287-band.
5. Barrientos, A. Social Assistance in Developing Countries. Cambridge: Cambridge University Press, 2013.
6. Devereux, S., Sabates-Wheeler, R. Transformative Social Protection. IDS Working Paper No. 232. Brighton: Institute of Development Studies, 2004.
7. World Bank. The State of Social Safety Nets 2018. Washington, DC: World Bank, 2018.
8. World Bank. Digitalizing Social Protection: Opportunities and Challenges. Washington, DC: World Bank Group, 2022.
9. OECD. Social Protection System Review: A Toolkit. Paris: OECD Publishing, 2019.
10. OECD. Innovating Education and Social Policy through Digital Transformation. Paris: OECD Publishing, 2020.
11. UNDP. Digital Transformation for Social Protection. UNDP Policy Brief. New York: United Nations Development Programme, 2021.
12. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. "Aholini ijtimoiy himoya qilish tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida" Farmon. (Rasmiy hujjat), 2020.